

Montessori definiční materiál

Naše sluneční soustava - Merkur

Zpracovala: Mgr. Martina Gymská

Ilustrovala: Mária Veselovská

Přeložila: Mgr. Jana Růžičková

Odborní garanti:

SK: Mgr. Ján Grenčík, Ing. Martin Matis, PhD.

CZ: Mgr. Jiří Vorlíček, Mgr. Milan Růžička

Vydali:

Občanské sdružení PERSONA, Vrančovičova 29, Bratislava,

<http://ozpersona.sk/>

Základní škola ZaHRAda, Riegrova 312, 666 01 Tišnov,

<https://skolazahrada.cz/>

Výhradní zodpovědnost za obsah této publikace nesou autoři a nedá se ztotožnit s oficiálním stanoviskem Evropské Unie.

BEZPLATNÁ PUBLIKACE

Více inspirací a materiálů naleznete na

<http://www.montessoripedia.org/>

© PERSONA, 2025

NSS06

Naše sluneční soustava

Merkur

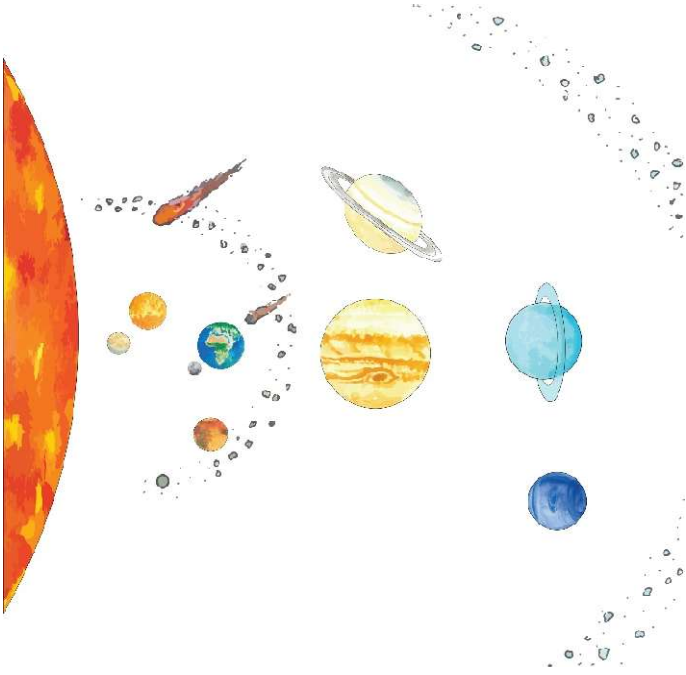
Oblast kosmického prostoru, ve kterém obíhají planety kolem hvězdy zvané Slunce, nazýváme **sluneční soustava**.

Většinu naší sluneční soustavy představuje prázdný prostor. V něm jsou roztroušené nespočetné pevné objekty vázané gravitací Slunce a kroužící kolem něj.

Patří mezi ně: osm planet, stovky měsíců a trpasličích planet, miliony asteroidů, miliardy meteoritů a tisíce komet.

Merkur obíhá kolem Slunce ze všech planet **nejrychleji**.

Pro svůj nejrychlejší pohyb po obloze byl Římany pojmenován podle posla bohů Merkura.

2

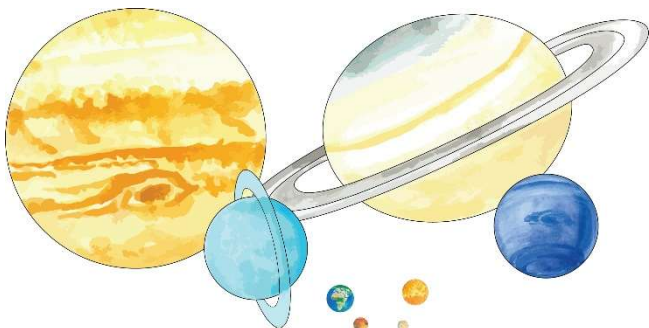
15

Merkur má **velmi řídkou a nestálou atmosféru**.

Hmotnost Merkuru je příliš malá, aby si atmosféru udržel.

Jeho řídká atmosféra nedokáže regulovat povrchovou teplotu, proto teplota na povrchu planety Merkur kolísá od $+440\text{ }^{\circ}\text{C}$ přes den do $-80\text{ }^{\circ}\text{C}$ v noci, přičemž jeden den na Marsu trvá 59 zemských dní.

Přestože je Merkur tak blízko Slunce, jeho povrchová teplota během dne je ze všech planet až druhá nejvyšší.

4

13

Tělesa, která mají dostatečnou hmotnost pro dosažení kulatého tvaru a dostatečnou přitažlivost, aby dokázala svou oběžnou dráhu okolo Slunce vyčistit od dalších těles, nazýváme **planety**.

Okolo Slunce obíhá osm planet.

Ve vnitřní oblasti sluneční soustavy se nachází čtyři malé kamenné planety – Merkur, Venuše, Země a Mars.

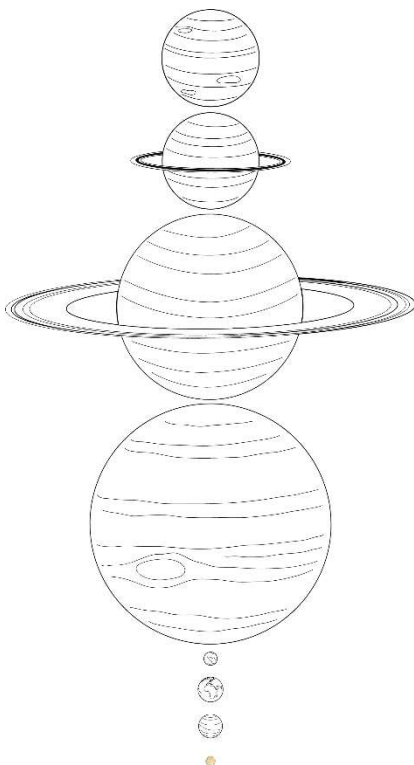
Ve vnější části sluneční soustavy se nachází čtyři o mnoho větší, plynné planety – Jupiter, Saturn, Uran a Neptun.

12

5

Planetu, která má svou oběžnou dráhu nejbližší Slunci, nazýváme **Merkur**.

Pro označení Merkuru se používá symbol

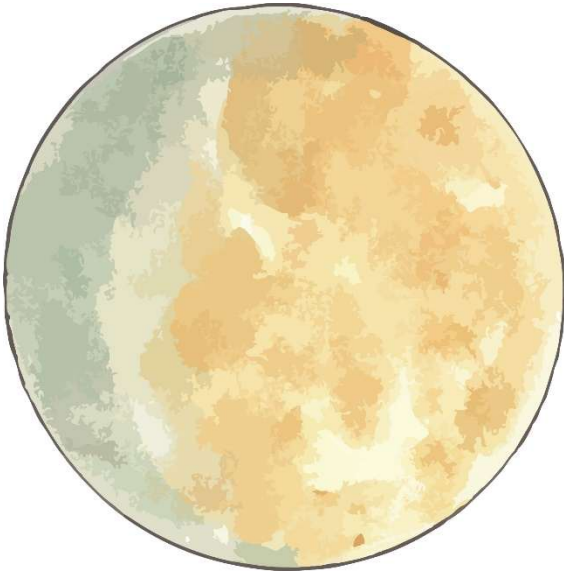

10

7

Z hlediska velikosti je Merkur **nejmenší planeta sluneční soustavy**.

Merkur je velikostí podobný zemskému Měsíci. On sám však nemá ani jeden měsíc.

6

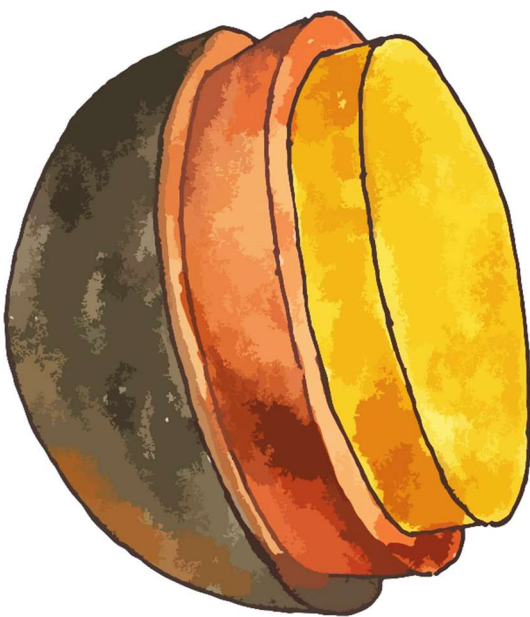
11

Podle složení řadíme Merkur mezi **terestrické planety**.

Slovo terestrické znamená „Zemi podobné“.

Merkur tvoří obrovské kovové jádro, horninový plášť a kůra.

Předpokládá se, že v době vzniku planety do něj narazilo jiné těleso takovou silou, že vnější vrstvy odletěly. Kamenný povrch má posetý krátery – prohlubněmi přibližně kruhového tvaru, které se vytvoří na povrchu planety po dopadu meteoritu nebo jiných objektů.

8

9